

Sámi allaskuvla/ Samisk høgskole/ Sámi University College

OAHPPOPLÁNA

Sámi duodjediehtu

10 oahppočuoggá

Duoji bachelorgráda fágaspesifihkka vuodđokursa

Dohkkehuvvon Sámi allaskuvlla Dutkan- ja oahppostivrras 1.7.2011 áššis 69-11 čoahkkimis
10/11

Sisdoallu

1.0 Fága ovttodaga namma.....	3
2.0 Dieđut oahppu birra.....	3
3.0 Makkár oahppoprográmmain leat dát oassin	3
4.0 Sisaváldingáibádusat	3
5.0 Oahpahusgiella	4
6.0 Sisdoallu	4
6.1 Historjjálaš ja árbevirolaš duodjediehtu	4
6.2 Ođđa duodjebuktagat.....	4
7.0 Oahppanjoivssus.....	5
7.1 Diehtujoivssut.....	5
7.2. Máhttojuovssut	5
7.3 Oppalaš diehtujoivssut	5
8.0 Oahppanvuogit	5
9.0 Gáibádusat beassat eksamenii	5
10.0 EksámenEksamen lea guovtti oasis.....	6
11. Oahppočuoggáid dohkkeheapmi	6
12.0 Leago privatisttain vejolaš váldit oahppu.....	7
13.0 Kvalitehtasihkkarastin	7
14.0 Lohkanmearri	7

1.0 Fága ovttodaga namma

Sámi duodjediahtu, 10 oč.

Samisk duodjikunnskap, 10 sp

Introduction to Sámi arts and crafts, 10 credits

2.0 Dieđut oahppu birra

Fága oahppokoda: 1 N DUODI

Man dási oahppu: Duoji bachelora fágaspesifihkka vuodđokursa

Galle čuoggá: 10 čuoggá

Galle lohkanbaji: 1

Gos dahje leago interneahhta bokte: Sámi allaskuvllas ja fierpmádatoahppu

3.0 Makkár oahppoprográmmain leat dát oassin

a) Sámi duodjediahtu oahppu lea duoji bachelora fágaspesifihkka vuodđokursa.

b) Sáhtta leat maid oassin eará bachelorprográmmain omddoarjjafágan/válljenfágan.

4.0 Sisaváldingáibádusat

Dábálaš sisabeassangáibádusat alitoahpahussii. Sisabeassanvuodđu sáhtta leat juogo oppalaš lohkanbollašvuotta (čadahan joatkkaskuvlla, gymnasaskuvlla dahje logahaga) dahje realgelbbolašvuotta. Studeantás galgá leat maidái duodje-, dáidda- dahje hábmenfágalaš gelbbolašvuotta, mii sáhtta leat fágabreava duojis, dahje duodjeoahput Johkamohki Sámi Áhpadusguovddážiis dahje Anára Sámi Oahpahusguovddážiis dahje eará heivvolaš oahppu ja dasa lassin duodjefitnodagas bargohárjáneapmi

Lassin galgá leat sámegeiela máhttu.

Muđui čujuhuvvo sisaváldineavttuide Duoji bachelorgráda 180 oč oahppoplánas.

5.0 Oahpahusgiella

Sámeigiella lea váldooahpahusgiella, muhto muhtun fáttáin sáhtta leat maid dáro-/ruotagiella dahje eaŋgalasgiella.

6.0 Sisdoallu

Duoji bachelorgrádaoahppu lea huksejuvvon nu ahte das leat bákkolaš vuoddokursat, čiekŋudanfágat ja doarjjafágat. Oahppu ovdána fágaidrasttideaddji fáttáiguin. Sámi duodjediehtu oahpu fáttáid sáhtta ovtastit Duodji 1. oahpu fáttáiguin. Sámi duodjedieđus deattuhuvvo duodjediehtu mas guorahallá historjjálaš ja dálá duodjedieđuid.

Oahppofálaldat juhkkuojuvvo guovtti fáddájovkui: Historjjálaš ja árbevirolaš duojit (gokčá 70 % oahpus, vástida sulli 7 oč) ja ođđa duodjebuktagat (gokčá 30 % oahpus, vástida sulli 3 oč)

6.1 Historjjálaš ja árbevirolaš duodjediehtu

- Duojit hápmin ja sisdoallun
- Hitorjjálaš dujiid árvoštallanvuogit.
 - Duoju sadji ja dujiid mearkkašupmi iešbirgejeaddji servodagas
- Arkeologalaš duojit ja sárgosat,
- Sámi oskodávvirat ja daid mearkkašumi dalá ja dálá áiggis
- Árgabeaivvi duojit historjjás ja árbevierus
- Duojit gulahallangaskaoapmin
- Duojit iešguđet ealáhusain

6.2 Ođđa duodjebuktagat

- Duoju árvoštallanmetodat
- Duoju sadji ja mearkkašupmi olmmošlaš gaskavuodain, makkár kodat leat duojis
- Duoju sirren iešguđetge surggiide iešguđet guovllus
- Mo servodatrievdan lea váikkuhan olbmuid áddejumi duodjái ja duddjomii
- Duoju sadji álgoálbmot digáštallamis
- Duoju odđa áiggi mearkkašumis.

7.0 Oahppanjovssus

7.1 Diehtjuovssut

Kandidáhta

- dovdá duodje árvvoštallanvugiid.
- Galgá diehtit duoji saji dáidda- ja hábmenhistorjjás
- fuomáša ja čájehit duoji saji álgoálbmot lihkadusas
- Fuomášit duoji kultuvrralaš ja servodatlaš oktavuodas
- Oahppat oaidnit makkár sisdoallu ja mearkkašupmi lea iešguđet hervenmáliin ja ornamentihkain

7.2. Máhttojuovssut

Kandidáhtta

- máhtta čadahit bargobihtáid fáttáid siskkobealde
- máhtta čilget fágalaš čuolmmaid ja daid ovdanbuktit-
- máhtta veardidit ja ákkastallat mo sáhtta geahččat historjjálaš, árbevirolaš ja dálá áiggi duoji álgoálbmot geahčasagas
- máhtta geavahit muhtun vuodđo duodjeárvvoštallanvugiid

7.3 Oppalaš diehtjuovssut

Kándidáhta

- máhtta ákkastallat mo ipmirda sámi historjjálaš ja árbevirolaš duodji
- máhtta gaskkustit mo lea oktavuoha gaskal vássán áiggi ja dálá áiggi duoddjoma ja duoji gaskka

8.0 Oahppanvuogit

Oahppan dáhpáhuvvá logaldallamiid, joavkobargguit, hárjehusaid, semináraid, lohkanrieggáid (kollokvie) ja bagadallamiid bokte. Lea maid vejolaš čadahit smávit mátkkážiid báikkiide, báikkálaš vuorkkáide, almmolaš dáluide ja galleriijaide maid duojit leat čohkkejuvvon. Oahpus deattuhuvvo ahte fágalaš doahpagat ja lahkoneapmi čadno studeanttaid vásáhusaide. Dát oahppanvuohki gáibida ahte studeanttat čuvvot oahppoprogrušuvna ja servet oktasaš bargguide. Joavkobarggut, oahppomátkkážat ja oktasaš seminárat leat bákkolaččat.

9.0 Gáibádušat beassat eksamenii

Fáddájoavkkus bealli lea lágiduvvon oassi nugo logaldallamat, joavkobarggut, bagadallamat ja eksamenčadhaepmi. Nubbin beallin oassin leat studeantta lohkat, čállimat ja studeantta

iešráđálaš/iešheanálaš bargu ja eksámenčadaheapmi. Studeanttain gáibiduvvo aktiivvalaš oassálastin. Studeanta galgá dađistaga bargat bargobihtáiguin mat leat čatnasan fáttáide, ja mat šaddet dehálaš oassin oahppamis. Daid galgá studeanta ovdanbuktit oktasaš seminárain.

10.0 EksámenEksamen lea guovtti oasis

- 1) Prošeakta mii lea viđa beaivásaš ruovttubargu
- 2) Prošeaktabarggu njálmmálaš ovdanbuktin oktasaš semináras

Proševtta čadahuvvon fáttáid siskkobealde. Bargun lea 5 beaivásaš oktagaslaš dahje joavkobargu, gaskkal 6- 8 siiddu. Bargu sáhtta leat jogo čálalaš dahje praktihkalaš ovdanbuktin (duddjonbargu ja čálalaš čilgehus), Fágalaš ovddasvástideaddji bagadallá studeanttaid proševttas. Prošeaktabarggu galgá leat árvvoštallojuvvon ovdal go studeanta sáhtta searvat njálmmálaš ovdanbuktin seminárii. Jus okto bargá proševttain, de čállá sullii 5-8 siiddu, jus joavkkus bargá, galgá rehkenastit bargonoađi ovttaskas barggu mielde. Studeanttat galgá ovdanbuktit iežas prošeaktabarggu njálmmálaččat olles joavkkus, mii lea oassin loahpalaš árvvoštallamis.

Oahppu árvvoštallojuvvon ECTS vuogádaga mielde, mas A lea buoremus árvosátni ja E lea vuolemus ceavzinárvosátni. F mearkkaša ahte ii leat ceavzán.

Árvvoštallan lea guovtti oasis:

1. Prošeaktabargu. 70 %
2. Njálmmálaš prošeaktovdanbuktin olles joavkkus. 30 %

Goappašiid oasseeksámeniid árvvoštallá sierra namuhuvvon eksámenkommišuvdna.

Goappašat oasis galget leat dohkálaččat čadahuvvon ovdal go studeanta oažžu loahpalaš árvosáni. Muđui čujuhuvvo Sámi allaskuvlla loahpalaš árvvoštallan ja eksámennjuolggadusaide.

11. Oahppočuoggáid dohkkeheapmi

Jus stueanta lea čadahan sullasaš fága eará universitehtas dahje allaskuvllas ollásit jus muđui lea seamma oahppanbohtosat oahpus.

12.0 Leago privatisttain vejolaš váldit oahppu

Privatisttain ii leat vejolaš čađahit oahppu.

13.0 Kvalitehtasihkkarastin

Čujuhuvvo SA kvalitehtasihkkarastinvuogá dahkii, ja makkár vejolašvuodát/geatnegasvuodát studeanttain lea árvvoštallat Sámi allaskuvlla oahppofálaldagaid ja bálvalusaid kvalitehta.

Studeantadásis oahppu árvvoštallojuvvo evaluerenčoahkkimis ja studeanttat devdet árvvoštallanskovi oahpu loahpahettiin. Ásahusdásis oahppu árvvoštallojuvvo studeantaárvvoštallamiid, eksámenraporttaid, sensorraporttaid ja fágareportta vuodul.

14.0 Lohkanmearri

100 siiddu bákkolaš ja studeanta iežas fáttá mielde vállje 20 siiddu

Dunfjeld, Maja 2000: Tinnrádarbeid – en samisk spesialitet. Ottar 3:2000: *Kunsthitorie i nord*. Tromsø, Tromsø museum. S 31-36. 5 s dahje

Itkonen, T.I 1948: *Suomen lappalaiset vuoteen 1945*. Ensimmäinen osa. Porvoo–Helsinki: Juva: Werner Söderström osakeyhtiö. s. 372, 529- 535. 6 s.

Guttorm, Gunvor 2005: Gietkkadárbbu, muittu ja hábmema dihtii. Girjjis: *Sámi dieđalaš áigečála 1/2005*. Guovdageaidnu – Tromsa: Sámi allaskuvla – Sámi Instituhtta – Romssa Universitehta Sámi dutkamiid guovddáš. S. 19-39. 20 s.

Guttorm, Gunvor 2007: Ebmos nissonolmmoš dárbbáša há málaš gahpira – ládjogahpiriid hámit ja hearvvat 1800-logu álggus. Girjjis: *Sámi dieđalaš áigečála 1-2, 2007*. Guovdageaidnu – Tromsa: Sámi allaskuvla – Sámi Instituhtta – Romssa Universitehta Sámi dutkamiid guovddáš. S 205-230. 18 s.

Halvorsen, Else Marie 2007: *Kunsthaglig og pedagogisk FOU nærhet distanse dokumentasjon*. Oslo: HøgskoleForlaget. Kap 3. S. 126-132. 6 s

Hætta, Odd Mathis 1993: Sámi oaffarbáikkít Finnmarkkus. Girjjis: *Fortidsvern 3/ 1993*. 6 s

Somby, Seija Risten 2004: *Beaivvinieidda duodji*. Duodjeárbevieru kultuvrralaš

mearkkašumit ja enkulturašuvdna golmma sohkanbuolvva áigge Gáregasnjárgga ja Kárášjoga guovllus 1900-logus. (Pro-gradu dutkkus). Oulu Universitehta, 2003 s. 20- 42. 22 s

Tin, Mikkel B 2007: *De første formene Folkekunstens abstrakte formspråk*. Oslo: Novus forlag. Kap. 2: Sirkelen: runeboommen og verdensaltet. S. 23- 45. 20 s

Tveterås, Frode. Arntsen, Trude. Jernsletten, Regnor 2002: *Sámi dáidda- ja kulturhistorjá*. Oslo: Vett og viten. S. 38-47 ja s. 73-103.

Westman, Anna/ Utsi, John Erling 1998: *Gáriid áigi. Sámiid dološ gáriid ja oskku birra*. Jokkmokk, Ájtte. 20 s